

Foto: Elisabeth Myklebust

2011

SATS PÅ TORSK! 09.-10. FEBRUAR

Nettverksmøte 2011

Scandic Bergen City

Arrangeres av:

Norwegian Centres of Expertise
NCE Aquaculture

Konferansen støttes av:

Rapport fra Torskenettverksmøte i Bergen, 9. – 10. februar 2011

Torskenettverksmøtet har vært avholdt siden 1999 og har i alle år siden vært en viktig samlende arrangement for hele torskenæringen. De siste 3 årene er den arrangert som et samarbeid mellom NCE Aquaculture og Norsk Sjømatcenter. Konferansen har samlet alle deler av torskenæringen, inkludert oppdrettere, utstyrsfirma, fôrprodusenter,

vaksinefirma, forskere fra alle forsknings institusjoner og universiteter som er involvert i marin forskning. I tillegg deltar forvaltningen, finansieringsinstitusjoner og studenter. Det har også tiltrukket utenlandske deltagere involvert i torskeoppdrett. I år ble konferansen utvidet til å inkludere andre marine arter som kveite, piggvar og leppefisk. Alle kveite og piggvaroppdretterne i landet var representert i tillegg til noen av leppefisk produsentene. Til tross for dårlige

økonomiske tider var det 170 deltagere på konferansen som varte i 2 dager. Konferansens første dag inneholdt tre workshops. Problemstillinger knyttet til fiskehelse, yngelkvalitet, produkt og omdømme ble belyst fra både en faglig og næringsrettet innfalsvinkel. I hovedsesjonen dagen etter ble det presentert status og flaskehals i næringen med både myndighetenes, forvaltningens og næringens syn på fremtidens for torskeoppdrett. Det er alltid stor etterspørsel etter foredragene i ettertid og disse er nå lagt ut på hjemmesidene www.torsk.net.

I alt 170 personer registrerte seg til konferansen; Bjørg Samuelsen og Eli Nybø sjekker inn.

Stor interesse for det faglige stoffet.

Et nytt tiltak av året var å invitere studenter og bedrifter på "Speed dating" for å utveksle erfaringer om FoU behov i torskeoppdrettsnæringen og om studenter gjennom sine prosjekter kan tilføre bedriftene ny kunnskap. I alt deltok 12 bedrifter og 13 studenter.

Francisellose er fremdeles den største sykdomstrusselen til torskeoppdrett i Norge. Både forskere og industrien er veldig opptatt av dette. Øyvind Brevik fra Fiskesykdomsgruppen ved UiB presenterte egen forskning og andre prosjekter som arbeider med å løse problemene knyttet til Francisella bakterien. Flere miljøer ved Nofima, Universitetet i Tromsø og Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet arbeider med problemstillinger knyttet til diagnose, smitte, utbredelse og behandling av Francisellose. I tillegg arbeider Pharmaq med utvikling av en vaksine som er til utprøving i kommersiell skala.

Kiron Viswanath fra UiN presenterte det viktige arbeidet med Probiotika og immunstimulerende midler som kan forebygge sykdommer hos torsk. Probiotiske egenskaper i tarmbakterier hos villtorsk har blitt studert med tanke på forebyggende helsearbeid. Føring med probiotika i verten kan forbedre evnen fisken har til å inhibere patogener etter 20 dager.

Rømming av torsk gjennom biting av nøter har vært et stort problem i torskeoppdrett. Erik Høy presenterte status fra EU prosjektet hvor SINTEF Fiskeri og Havbruk er forskningspartner. Til tross for nedgang i totalt omfang av rømming er omfanget fortsatt stort i torskeoppdrett. Torsken er mer rømmingsvillig enn laks og anleggene har tradisjonelt vært for dårlige og settefisker mindre. Nøter av spesialproduserte materialer er nå i produksjon som skal hindre at fisken lager så store hull at den kan rømme. I tillegg arbeides det med å finne årsaker til rømming, hva slags belastning torsken utsetter noten for og hva som utløser bite adferden.

Øyvind Korsøen fra Havforskningsinstituttet presenterte arbeidet som har vært gjort med Torskens toleranse for trykkreduksjon og presenterte protokoller som er utarbeidet for heving av torskemerder. Det har vært flere eksempler på stor dødelighet i merd ved håndtering av torsken. Torsk har i motsetning til laks en lukket svømmeblære og får lettere problemer med vertikal endring i merdene.

Workshop 2: Yngelkvalitet

Finn Christian Skjennum presenterte erfaringene fra Atlantic Cod Farms med yngel- og settefiskens betydning for produksjonsstrategier i torskeoppdrett. Vekstresultatene fra utsettene viser store forbedringer siden 2008. Selv om det er vanskelig å identifisere enkelt- faktorenes betydning for resultatene, ble yngelkvaliteten fremhevet som en viktig årsak; i tillegg til bedre produksjon rutiner, avlsmateriale og bedre teknologi. Det forventes en reduksjon i produksjonstiden fra 24 måneder frem til slakt på 3,5 kg i 2002 til 17 mndr for samme størrelse i 2010 og 15 mndr i 2012.

god vekst det første året i produksjonsfasen frem til 2,5 kg, men dårligere tilvekst etter dette sammenlinget med andre land. Richard FitzGerald og Tom Cross begge fra University of Ireland presenterte en økonomisk betraktning av torskeoppdrett og forsøk med molekylære markører i avlsarbeidet med oppdrettstorsk.

Workshop 3 Marked, omdømme og produkter

Karin Olsen fra EFF presenterte undersøkelser om torskens omdømme i Norge og en del andre markeder. Nordmenn er av den oppfatning at torsk er sunt og godt, men spiser torsk mindre enn vi ønsker å tro. Ca 20% av befolkningen står for 50% av konsumet, mens ca 50% av befolkningen spiser torsk 2 – 3 ganger i måneden. Folk fra Finnmark spiser mest torsk, mens i Hedemark spiser de minst. Torsk har et godt omdømme i utlandet og kobles til høy kvalitet.

To produkter ble presentert på konferansen; Codfarmers nye produkt "Strøm" som er torskens svar på Salma laksen og Icefresh sin nye lansering, et produkt som muliggjør frysing og oppbevaring av torsk på en høy kvalitets måte, med rettigheter knyttet til optinings teknologi.

Oddrun Gudbrandsen fra Haukeland Universitetssykehus presenterte resultat av en studie som viste meget helsebringende effekter av torskeproteinene.

Hovedmøte:

Paul Birger Torgnes ønsket velkommen og delte noen av sine erfaringer om torskeoppdrett. Steinar Eliassen fra Norfra presenterte sine erfaringer med oppdrett av torsk i Nord Norge og vider satsing innen torskeoppdrett.

Fra FKD presenterte politisk sekretær Fride Solbakken regjeringens syn på torskeoppdrett. Hovedbudskapet er at regjeringen satser fortsatt på torskeoppdrett, langsiktig og systematisk og ønsker at oppdrettsnæringen skal ha flere ben å stå på enn laks og ørret. Helårig levering bør være et viktig budskap og utvikling av nye produkter som tar hensyn til dagen trender. I følge Soria Moria 2 ble det sagt at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon og må fortsette å bygge kunnskap.

Frank Asche fra Universitete i Stavanger mente at oppdrettstorsken har en fremtid i Norge, muligens som nisje art. I sin presentasjon sammenlignet han torsk med utviklingen på lakse oppdrett som på mange måter har vært lik. Også kveite har utviklet seg som en vellykket art med et lavt produksjonsvolum.

Innovasjon Norges satsing på torskeoppdrett ble presentert av Svein Hallbjørn Steien og Thor Mühlbradt. Ifølge Steien vil det bli vist en viss tilbakeholdenhet på torskeoppdrett uten at døren vil bli lukket helt. Kravene til egenkapital forsterkes, det vil bli en samfinansiering med bank og investor. Mühlbradt presenterte "Fersk torsk" prosjektet som